

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/1519 din 06.04.2014
La nr. 03-39 din 07 aprilie 2014

Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 243 –XV din 8 iulie 2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură.

Anexă: potrivit textului -- 2 (două) file.

Director-adjunct

Cristina TĂRNĂ

Ex: C. Diacenco
Tel. 022-257-276

AGENȚIA DE INTERVENȚIE ȘI PLĂȚI PENTRU AGRICULTURĂ		
INTRARE Nr. <u>216</u>		
<u>04</u>	<u>04</u>	<u>2014</u>

23 04 14
2400

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPTIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 243-XV din 8 iulie 2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 243-XV din 08 iulie 2004 privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură (în continuare - proiect) are drept scop stabilirea unui nou mod de acordare a subvențiilor la asigurarea riscurilor de producție în agricultură. Noile norme propun prelungirea termenului de subvenționare a primelor de asigurare, precum și micșorarea quantumului subvențiilor acordate de către stat pentru agricultori.

În final, proiectul prenotat are ca scop stabilirea unei proceduri noi de asigurare a producătorilor agricoli de urmăre calamități naturale, posibile, viitoare și incerte care pot provoca daune esențiale în activitatea acestora.

d. Suficiența argumentării. Deși la general, scopul proiectului este unul clar definit, totuși unele norme din proiect sunt redate cu incertitudine în ceea ce privește implementarea și aplicabilitatea acestora.

Afirmăția în cauză se datorează unor prevederi normative incomplete, fără o argumentare sau abordare mai consistentă a subiectului. Astfel, facem referire la propunerea de modificare a alin. (2) art. 23 din Legea nr. 243/2004 care de facto, are ca scop micșorarea procentuală (de la 50% și 60% din valoarea producției agricole la 40% pentru toți agricultorii) a subvențiilor riscurilor de producție în agricultură acordate de stat. Totodată, la pct. 3 din proiect se propune modificarea alin. (3) din art. 23 din legea sus-citată, care vine să majoreze prima rată care urmează să fie achitată de către producătorii agricoli la momentul încheierii

contractului de asigurare (de la 30%-50% în dependență de producția agricolă asigurată la 50%-60%). Prin urmare, stabilim că o asemenea expunere va afecta considerabil interesele agricultorilor din Republica Moldova și li vor descuraja în practicarea activității agricole. Acest fapt impune necesitatea revizuirii a celor propuse la pct. 3 art. I. La fel, recomandăm de a consulta suplimentar proiectul cu toate părțile interesate în acest proces, în mod special cu reprezentanții producătorilor agricoli. La fel este de remarcat faptul că nota informativă nu argumentează suficient care a fost oportunitatea măririi procentuale a primei de asigurare pentru producția agricolă asigurată, precum și consecințele implementării acesteia, locul actului în sistemul de acte normative și alte date prevăzute de Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

Tot în contextul dat, constatăm lipsa analizei impactului de reglementare care o considerăm necesară în cadrul proiectului prenotat, întrucât aceasta reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, a necesității adoptării actului legislativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului.

Recomandăm autorului de a revedea și completa nota informativă cu informația sus enunțată, deoarece, doar prin elucidarea tuturor momentelor prevăzute în art. 20 al Legii nr. 780/2001, se poate argumenta necesitatea promovării și beneficiile implementării proiectului prenotat.

În concluzie menționăm că în lipsa unei argumentări obiective a necesității modificării procentuale a primei de asigurare și a micșorării contribuției statului sub formă de subvenții pentru asigurarea culturii agricole, aceste modificări pun mai multe semne de întrebare asupra oportunității promovării, precum și impactul acesteia asupra activității producătorilor agricoli. Recomandăm de a se revedea normele de la pct. 3 art. I din proiect și de a-l coordona, în special cu reprezentanții producătorilor agricoli. La fel, considerăm absolut necesar întocmirea analizei impactului de reglementare în condițiile Legii nr. 235 din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Analiza impactului de reglementare a proiectului

În opinia noastră proiectul necesită a fi supus analizei impactului de reglementare, întrucât acesta reglementează, inclusiv și activitatea de întreprinzător. Potrivit art. 5 Codului fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997 „activitate de întreprinzător reprezintă orice activitate conform legislației, cu excepția muncii efectuate în baza contractului (acordului) de muncă, desfășurată de către o persoană, având drept scop obținerea venitului, sau, în urma desfășurării căreia, indiferent de scopul activității, se obține venit”. Astfel, producătorii agricoli se încadrează în categoria de întreprinzători, interesele cărora trebuie de luat în calcul. În acest context, facem referire în special la pierderile aduse producătorilor agricoli, prin mărirea primei de asigurare de la 40% la 60%. Prin urmare, proiectul aduce atingere nemijlocită intereseelor producătorilor agricoli și poate influența procesul de activitate al acestora, fapt care și argumentează necesitatea supunerii proiectului analizei impactului de reglementare (A.I.R.). Efectuarea A.I.R.-lui este o condiție obligatorie prevăzută de art. 13 al Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr. 235 din 20.07.2006.

1.4 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat este plasat pe pagina oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasând proiectul de act normativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimiterie, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimiterie, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizati.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărora mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Cristina Diacenco
Inspector superior al Direcției legislație și expertiză anticorupție
18 Aprilie 2014